

Sygn. akt III RC 213/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Otwocku – III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Paweł Witan

Protokolant: Magdalena Miętus

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2017 r. w Otwocku

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego B. S., reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową J. S.

przeciwko M. S. (1)

o podwyższenie alimentów

1. alimenty od pozwanego M. S. (1) na rzecz małoletniego syna B. S. ur. (...) zasądzone w pkt. 3 wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 6 sierpnia 2009 r. (sygn. VII C 18/09) z dniem 11 sierpnia 2017 r. podwyższa z kwoty po 400 (czterysta) złotych miesięcznie do kwoty po 700 (siedemset) złotych miesięcznie, płatnej do 10-tego dnia każdego miesiąca z góry do rąk matki małoletniego J. S. wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat;
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. wyrokowi w pkt. 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności;
4. nakazuje ściągnąć od pozwanego M. S. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Otwocku kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem nieuiszczonej przez powoda opłaty sądowej należnej od uwzględnionej części roszczenia, pozostałe nieuiszczone koszty sądowe ponosi Skarb Państwa,

Sygn. akt III RC 213/17

UZASADNIENIE

J. S. (przedstawicielka ustawowa małoletniego B. S.) pozwem z dnia 11 sierpnia 2017 r. wniosła o podwyższenie alimentów na rzecz małoletniego B. S. od jego ojca M. S. (1) z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 1000 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu złożonego pozwu przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda wskazała, iż dotychczas nie występowała o podwyższenie zasądzonych alimentów, a potrzeby małoletniego, mając na względzie jego wiek jak i rozpoczęcie edukacji na etapie szkoły średniej, wzrosły.

(pozew k. 1 akt)

Podczas rozprawy w dniu 17 października 2017 r. pozwany M. S. (1) uznał powództwo o podwyższenie alimentów do kwoty po 600 zł miesięcznie.

(stanowisko pozwanego na rozprawie k. 23 akt)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Po raz ostatni obowiązek alimentacyjny pozwanego wobec małoletniego powoda został ustalony wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 06 sierpnia 2009 r. w sprawie sygn. VII C 18/09 na kwotę po 400 zł miesięcznie.

(d. wyrok k. 22-23 akt sprawy VII C 18/09)

Wysokość orzeczonych wówczas alimentów na rzecz małoletniego B. S. odpowiadała alimentom ustalonym na rzecz małoletniego powoda w ugodzie sądowej zawartej przed Sądem Rejonowym w Otwocku w dniu 9 lipca 2002 r. (sygn. III RC 226/02).

(d. akta sprawy VII C 18/09, akt III RC 226/02)

W czasie orzekania przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie VII C 18/09 M. S. (1) prowadził własną działalność gospodarczą w branży ogólnobudowlanej, z której to działalności osiągał dochód w wysokości ok. 3.500 – 4000 zł miesięcznie. W tym czasie M. S. (1) pozostawał już w nieformalnym związku z nową partnerką, z którą miał 16 – miesięczną córkę O..

J. S. oprócz małoletniego syna B. posiadała wówczas również syna K. (ze związku z mężczyzną pochodzenia włoskiego) oraz była w ciąży z ówczesnym partnerem – G. K. (z którym wówczas zamieszkiwała).

J. S. zatrudniona była wówczas w firmie swojego ówczesnego partnera na stanowisku pracownika przyjmującego zakłady wzajemne i z tego tytułu osiągała dochód w kwocie 1297 zł brutto miesięcznie.

Małoletni B. S. miał wówczas 8 lat i był uczniem II klasy szkoły podstawowej.

(d. akta sprawy VII C 18/09)

W chwili obecnej J. S. zamieszkuje z trójką swoich małoletnich synów (niespełna 17 – letnim B., 11 - letnim K. i 8 - letnim W.) w lokalu komunalnym o pow. ok. 60 m2 w O.. Czyszczenie za powyższy lokal wraz z opłatą za wodę, odbiór nieczystości stałych i ścieki wynosi ok. 500 zł miesięcznie. Ponadto na koszty utrzymania powyższego mieszkania składa się opłata za energię elektryczną (ok. 200 zł miesięcznie) oraz za telewizję (ok. 100 zł miesięcznie)

(d. potwierdzenia wpłat, faktura VAT, umowa najmu lokalu k. 28-30 akt)

B. S. ma obecnie niespełna 17 lat i uczęszcza do I klasy Technikum Ekonomicznego w O.. Na wyżywienie dla małoletniego potrzeba ok. 600 zł miesięcznie, na ubranie (mając na uwadze doświadczenie życiowe) ok. 100 zł miesięcznie, na telefon ok. 50 zł miesięcznie, na fryzjera dla małoletniego ok. 25 zł miesięcznie, zaś na wyprawkę dla małoletniego wraz z kosztami badań do szkoły – ok. 300 zł rocznie.

Małoletni B. S. gra w piłkę nożną w (...) oraz jeździ na mecze piłki nożnej na stadion Legii – koszty z tym związane (m.in. zakup obuwia i ubrania sportowego, bilety) wynoszą ok. 50 zł miesięcznie.

(d. zeznania J. S. k. 23 verte akt)

Małoletni B. S. podejmuje prace dorywcze – aktualnie w czasie meczów piłkarskich rozlewa napoje.

(d. zeznania J. S. k. 23 verte akt)

J. S. w chwili obecnej ma 37 lat, jest zarejestrowana jest jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku w miejscowym urzędzie pracy.

(d. zaświadczenie o PUP k. 31 akt)

W przeszłości prowadziła sklep we W., pracowała jako kelnerka, a także jako sprzedawczyni w sklepie (...) i do". Ostatnio zatrudniona była w (...), gdzie zarabiała ok. 2000 zł miesięcznie – zrezygnowała z powyższej pracy z uwagi na problemy zdrowotne (występowało u niej łysienie plackowate), jak również z uwagi na fakt, iż pozostawało jej mało czasu dla 3 dzieci pozostających pod jej opieką.

(d. zeznania J. S. k. 34 – 35 akt)

M. S. (1) ma obecnie 38 lat. Pozostaje w związku małżeńskim z M. S. (2), z którą ma 2 dzieci: 9 – letnią O. i 5 – letniego A.. Wraz z żoną i z dziećmi zamieszkuje w domu położonym w W. (gdzie zajmuje jedną kondygnację) – własność powyższego domu jest obecnie przedmiotem sporu sądowego.

(d. odpisy aktów urodzenia k. 11-12 akt, zeznania J. S. k. 34-35 akt)

M. S. (1) od września 2017 r. zatrudniony jest jako pracownik budowlany z wynagrodzeniem określonym w umowie na kwotę 2000 zł brutto miesięcznie.

(d. umowa k. 15 akt)

M. S. (2) pracuje na umowę o pracę w firmie jaapee J. P. z wynagrodzeniem w kwocie 2000 zł brutto miesięcznie.

(d. zaświadczenie k. 13 akt)

Małoletni A. S. uczęszcza do prywatnego przedszkola, dzieci pozwanego ze związku z jego aktualną żoną uczęszczają także na zajęcia pozalekcyjne, korepetycje.

Pozwany ma sporadyczny kontakt z małoletnim B. S., oprócz alimentów sporadycznie przekazuje mu drobne kwoty pieniędzy.

(d. zeznania J. S. – k. 23 verte, 34-35 akt)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci zeznań stron z ograniczeniem do zeznań przedstawicielki ustawowej powoda J. S. (k.23, 34-35), dokumentów i zdjęć przedstawionych przez strony postępowania (k. 11-15, 17-21, 25-32), a także akt sprawy sygn. III RC 226/02 i VII C 18/09.

Sąd co do zasady dał wiarę zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu. W szczególności Sąd uznał za wiarygodne zeznania J. S. z wyjątkiem tej ich części, z której wynika, że na wyżywienie siebie i swoich dzieci potrzebuje ona ok. 100 zł dziennie. W ocenie Sądu, mając na uwadze doświadczenie życiowe, powyższą kwotę należy uznać w pewnym zakresie za zawyżoną – w ocenie Sądu usprawiedliwiony koszt wyżywienia rodziny J. S. wynosi ok. 2400 zł miesięcznie, zaś koszt wyżywienia małoletniego B. S. ok. 600 zł miesięcznie.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego w charakterze strony, albowiem pozwany bez usprawiedliwienia nie stawiał się na rozprawę w dniu 24 listopada 2017 r. pomimo zobowiązania go do stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania go w charakterze strony.

Sąd nie uznał za dowód ręcznie sporządzonego wykazu opłat za media, albowiem powyższego wykazu, wobec faktu, iż nie jest znana osoba, która go sporządziła (wykaz nie jest podpisany) nie sposób uznać za dokument prywatny.

Sąd dał natomiast wiarę, że pozwany we wrześniu 2017 r. zawarł umowę o pracę, pomimo, iż z przedstawionej kopii umowy wynika, że umowa ta została zawarta z (...), albowiem w ocenie Sądu – mając na uwadze, iż wskazany w umowie

adres zamieszkania (...) jest taki sam jak adres zamieszkania pozwanego – uznać należy, iż w umowie tej doszło do omyłki w nazwisku pozwanego – zamiast (...) omyłkowo wpisano (...).

Wreszcie zauważyć należy, iż z przedstawionych dokumentów wynika, że pozwany posiada pewne długi, jednakże wobec faktu, iż przedstawiona przez pozwanego ugoda nie została podpisana, z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, czy pozwany w całości to zadłużenie uznaje i czy zadłużenie to jest przez pozwanego spłacane.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z dyspozycją art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. O zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują w każdym razie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 kro). Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od różnych okoliczności natury społecznej i gospodarczej w których osoba uprawniona się znajduje. Zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle można określić potrzeby życiowe, materialne i intelektualne uprawnionego (uzasadnienie do tezy IV uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., II CZP 91/86).

Potrzeby uprawnionego oraz możliwości zobowiązanego ulegają zmianie, tym samym może ulegać zmianie wysokość alimentów. Dlatego też w razie zmiany stosunków zarówno uprawniony jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego (art. 138 kro). Dla stwierdzenia czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu wyżej wskazanego przepisu, należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i możliwości mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków, powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi (uzasadnienie do tezy VII uchwały Sądu Najwyższego z dnia 16.12.1987r., II CZP 91/86). Przez zmianę stosunków w rozumieniu art. 138 kro rozumie się więc istotne zmniejszenie lub zwiększenie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego albo też istotne zwiększenie lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego (tak np. T. Domińczyk, Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz pod red. K. Piaseckiego, LexisNexis 2005 str. 839).

W ocenie Sądu ze gromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż od czasu poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów na rzecz małoletniego powoda, koszt zaspokojenia usprawiedliwionych potrzeb małoletniego B. S. znacznie wzrósł i wynosi obecnie ok. 1200 zł miesięcznie. W ocenie Sądu wzrost ten wynika przede wszystkim z inflacji, jaka miała miejsce od ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów (które miało miejsce ponad 8 lat temu), jak również z naturalnego rozwoju małoletniego – w czasie poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów B. S. miał ponad 8 lat i uczęszczał do szkoły podstawowej, obecnie zaś ma lat prawie 17 i uczęszcza do szkoły średniej. Zwiększeniu uległy więc niewątpliwie zarówno usprawiedliwione koszty zaspokojenia potrzeb małoletniego w zakresie wyżywienia, ubrania i obuwia (zauważyć należy, iż nastolatkomie dużą uwagę przywiązują do ubioru), jak również koszty związane z edukacją.

Jednocześnie w ocenie Sądu, mając na uwadze, iż w czasie ostatnich 8 lat doszło do wyraźnej poprawy na rynku pracy, zaś wynagrodzenia zdecydowanie wzrosły, zważywszy także na fakt, iż pozwany jest jeszcze osobą dość młodą, a jednocześnie posiada on doświadczenie w branży budowlanej, jego możliwości zarobkowe (rozumiane jako środki pieniężne, które osoba zobowiązany może i powinien uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności, stosownie do swych sił umysłowych i fizycznych (tak np. uchwała pełnego składu (...) – Izby Cywilnej i Administracyjnej z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNCP 1988, nr 4, poz. 42, wyrok SN z dnia 22 czerwca 2007 r., II UK 229/06, LEX nr 422753) z pewnością nie są niższe niż w czasie orzekania w sprawie rozwodowej sygn. VII C 18/09, kiedy to wynosiły ok. 3500-4000 zł miesięcznie.

Wprawdzie pozwany podpisał umowę o pracę z wynagrodzeniem w kwocie 2000 zł brutto miesięcznie, jednakże w ocenie Sądu, mając na uwadze – wynikające z doświadczenia życiowego – zarobki w branży budowlanej (w której pozwany pracuje), jak również fakt, iż wynagrodzenia na (...) rynku pracy są wyraźnie wyższe od przeciętnych, możliwości zarobkowe pozwanego z pewnością są wyraźnie wyższe od wynagrodzenia, na jakie pozwany podpisał umowę o pracę.

Z kolei możliwości zarobkowe J. S., mając na uwadze jej doświadczenie zawodowe, ale również fakt, iż w zasadzie samotnie opiekuje się ona trójką dzieci (pomocy udziela jej jedynie G. K. (ojciec jej najmłodszego syna) oraz jego matka; ojciec średniego syna J. S. zmarł), możliwości zarobkowe matki powoda wyczerpują się w osiągniętych przez nią ostatnio dochodach z pracy i wynoszą ok. 2000 zł miesięcznie.

W tej sytuacji, mając na uwadze fakt, że od czasu poprzedniego orzeczenia w przedmiocie alimentów znacząco zwiększyły się usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniego powoda i aktualnie wynoszą one ok. 1200 zł miesięcznie, a jednocześnie możliwości zarobkowe pozwanego z pewnością nie są niższe niż w czasie orzekania w sprawie sygn. VII C 18/09, za zasadne należy uznać podwyższenie alimentów należnych powodowi od jego ojca do kwoty po 700 zł miesięcznie, resztę kosztów utrzymania małoletniego powoda winna natomiast ponosić jego matka (i ewentualnie powód, jeśli naukę w szkole średniej będzie w stanie w dalszym ciągu pogodzić z drobnymi pracami dorywczymi).

Zdaniem Sądu alimenty w wysokości po 700 zł miesięcznie na rzecz powoda pozostają w zasięgu możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, mając na uwadze, iż pozwany aktualnie zamieszkuje wraz z swoją kolejną żoną, która także powinna ponosić część kosztów utrzymania dwójki pozostałych dzieci pozwanego, jak również mając na uwadze, iż pozwany jedynie sporadycznie spotyka się z powodem i to na J. S. spoczywa praktycznie cały ciężar bezpośredniej opieki nad powodem i jego wychowania.

Z kolei kwotę alimentów żadaną przez przedstawicielkę ustawową powoda (tj. po 1000 zł miesięcznie) należy uznać za wygórowaną, albowiem nie uwzględnia tego, iż także J. S. winna partycypować w zwiększonych kosztach utrzymania małoletniego, zwłaszcza, iż od czasu orzeczenia w sprawie sygn. VII C 18/09 pozwanemu urodziło się kolejne dziecko (przy czym zauważyć należy, iż od w/w czasu J. S. także urodziła kolejne dziecko).

Z uwagi na powyższe, Sąd podwyższył alimenty należne małoletniemu B. S. od pozwanego z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 700 zł miesięcznie, płatnej do 10-tego każdego miesiąca z góry do rąk matki małoletniego wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 11 sierpnia 2017 r. (a więc od dnia wniesienia powództwa), zaś w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

O rygorze natychmiastowej wykonalności Sąd orzekł na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc, zaś na podstawie art. 113 ustęp 1 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążył pozwanego opłatą sądową od uwzględnionej części powództwa, pozostałe nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa.